

20110982346

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

Врз основа на член 49 став (4) од Законот за ветеринарно здравство, директорот на Агенција за храна и ветеринарство, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА МЕРКИ ЗА СУЗБИВАЊЕ И ИСКОРЕНУВАЊЕ НА ЊУКАСТЕЛСКА БОЛЕСТ *

Член 1

Предмет на уредување

(1) Со овој правилник се пропишуваат мерките за сузбивање и искоренување на Њукастелската болест, кои треба да се преземат во случај на појава кај живина и гулаби за натпревар и други птици кои се чуваат во ограден простор.

Член 2

Исклучок од примена

(1) Одредбите на овој правилник нема да се применуваат во случај кога Њукастелската болест е утврдена кај диви птици кои живеат слободно.

(2) Во случајот од став (1) на овој член Агенцијата за храна и ветеринарство (во натамошниот текст: Агенцијата) треба да ја информира Европската Комисија за мерките кои ги презема за сузбивање и искоренување на болеста.

Член 3

Поими

(1) Поимите утврдени во Законот за ветеринарно здравство^{*1} и Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, листа на трети земји од кои е одобрен увоз и транзит, формата и содржината на ветеринарно-здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло, како и начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло^{*2} е применуваат и во овој правилник.

(2) Одредени изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

(а) **‘заразена живина’** е живина:

– кај која, по спроведување на анализа во одобрена лабораторија, официјално е потврдено присуство на Њукастелска болест; или

– во случај на појава на второ и секое наредно жариште при што се утврдени клинички симптоми на post-mortem лезии кои укажуваат на присуство на појава на Њукастелска болест;

(б) **‘живина која е сомнителна на зараза’** е живина која покажува клинички знаци или post-mortem симптоми кои укажуваат на сомнеж за присуство на Њукастелска болест;

* Со овој правилник се врши усогласување со Директивата на Советот 92/66/ЕЕЗ од 14 јули 1992 година со која се воведуваат мерките на Европската унија за контрола на Њукастелска болест; Целекс број 31992L0066

(в) **‘живина која е сомнителна на контаминација’** е живина за која постои веројатност дека била директно или индиректно изложена на вирусот на Њукастелската болест;

(г) **‘гулаб за натпревар’** е гулаб кој се превезува или е наменет за превоз од неговиот гулабарник пуштен да лета со цел слободно да лета назад до својот гулабарник или до било која друга дестинација;

(д) **‘гулабарник’** е било која инсталација која се користи за чување или размножување на гулаби за натпревар;

(ѓ) **‘Референтна Лабораторија на Заедницата’** е референтна лабораторија на Европската унија^{*3}

(е) **‘Њукастелската болест’** е инфекција на живината предизвикана од било кој птичји вид на парамиксовирус 1 со интрацелуларен патоген индекс (ICPI) кај еднодневните пилиња, повисок од 0,7.

Член 4

Пријавување на болест

(1) Агенцијата треба да обезбеди секоја живина за која постои сомнеж дека е заразена со Њукастелска болест, дека ќе биде веднаш пријавена.

(2) Во случај на појава на Њукастелска болест на територијата на Република Македонија, Агенцијата веднаш ја известува Европската Комисија и Светската Организација за Здравствена Заштита на Животните (во понатамошниот текст: ОИЕ).

Член 5

Мерки доколку постои сомнеж

(1) Доколку постои сомнеж дека живината на одгледувалиште е заразена и контаминирана со Њукастелска болест, Агенцијата веднаш спроведува официјална истрага за да го потврди или исклучи присуството на болеста при што се земаат примероци за лабораториско испитување.

(2) Веднаш по добивање на известувањето за постоење на сомнеж за зараза, Агенцијатаго става одгледувалиштето под службен надзор и ги превзема следните мерки:

(а) евидентирање на сите категории живина на одгледувалиштето, за секоја категорија бројот на угината живина која покажала клинички знаци и број на угината живина која не покажала клинички знаци. Евиденцијата треба редовно да се ажурира и во истата да бидат вклучени и птиците кои се испиле или угинале во периодот во кој постои сомнежот. Податоците во евиденцијата треба да бидат достапни и на барање се доставуваат на увид и истите се проверуваат при секоја посета;

(б) чување на целата живина на одгледувалиштето во просториите за таа намена или сместување на некое друго место каде што е изолирана и не доаѓа во контакт со друга живина;

(в) забрана за внесување и изнесување на живина во и од одгледувалиштето;

(г) одобрување на сите движења на:

– лица, други животни и возила во или од одгледувалиштето; и

– месо или трупови од живина, или на храна за животни, опрема и алати, отпад, измет, шталско ѓубриво или се друго што би можело да ја пренесе Њукастелската болест;

(д) забрана за изнесување јајца од одгледувалиштето, со исклучок на јајцата кои се превезуваат директно до објект одобрен за производство и/или преработка на производи од јајца согласно Законот за безбедност на храна^{*4} превезени со претходно одобрение

дадено од страна на Агенцијата. Одобрението треба да биде изготвено согласно барањата дадени во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник;

(ѓ) поставување на соодветни средства за дезинфекција на влезот и излезот од просториите каде што е сместена живината и дезинфекција на самото одгледувалиште; и

(е) спроведување на епизотиолошко испитување согласно член 7 од овој правилник.

(3) До спроведувањето на мерките од став (2) на овој член, сопственикот или одговорното лице за живината кај која постои сомнеж, треба да ги превземе активностите од став (2) од овој член, со исклучок на активноста под точка е).

(4) Доколку постои веројатност за можна контаминација и на други одгледувалишта заради нивната локација, нивната поставеност или контакт со одгледувалиштето на кое постои сомнеж, Агенцијата може да спроведе некоја од мерките од став (2) од овој член.

(5) Мерките од ставовите (1) и (2) од овој член се применуваат се додека официјален ветеринар не го исклучи сомнежот за постоење Њукастелска болест.

Член 6

Мерки во случај на потврда на жариште

(1) Доколку Њукастелската болест официјално е потврдена на одгледувалиште, Агенцијата ги превзема мерките пропишани во член 5 став (2) од овој правилник, како и следните мерки:

(а) убивање на живината присутна на одгледувалиштето. Нештетно уништување на јајцата и живината која угинала или била убиена, на начин со кој се намалува ризикот од ширење на болеста;

(б) нештетно отстранување или соодветен третман на секоја супстанција или отпад, вклучувајќи храна за животни или шталско ѓубриво кои може да бидат контаминирани, на начин со кој се обезбедува уништување на присуство на вируот на Њукастелската болест и согласно упатствата дадени од страна на официјалниот ветеринар;

(в) идентификување по пат на следливост и уништување на месото од заклана живина од одгледувалиштето за која се претпоставува дека била во период на инкубација на болеста, пред Њукастелската болест да биде официјално потврдена;

(г) идентификување по пат на следливост и уништување на јајцата за ведење за кои се претпоставува дека биле снесени за време на периодот на инкубација на болеста, а кои биле дислоцирани од одгледувалиштето со исклучок на живината која веќе била изведена од јајцата која се става под службен надзор; доколку е можно, идентификување по пат на следливост и уништување на конзумните јајца кои се претпоставува дека биле снесени за време на периодот на инкубација на болеста кои биле дислоцирани од одгледувалиштето, освен доколку претходно биле соодветно дезинфицирани..

(д) по спроведување на активностите од став (1) точки (а) и (б) на овој член, објектите кои се користат за сместување на живината, нивната околина, возилата кои се користат за превоз и целата опрема за која постои веројатност дека е контаминирана, мора да се исчисти и дезинфицира во согласност со одредбите од член 11 на овој правилник;

(ѓ) забрана за внесување на живина на одгледувалиштето пред истекот на 21 ден по завршувањето на активностите пропишани во точка (д) од овој став; и

(е) спроведување на епизотиолошко испитување во согласност со член 7 од овој правилник.

(2) Доколку постои веројатност за можна контаминација на други соседни одгледувалишта заради нивната локација, нивната поставеност или контакт со одгледувалиштето во кое е потврдена болеста, Агенцијата на тие одгледувалишта може да ги спроведе мерките пропишани во став (1) од овој член.

(3) Доколку во јатото на живина, кое не покажува клинички знаци на Њукастелска болест е изолиран сој на вирус од Њукастелската болест со интрацелуларен патоген индекс (ICPI) поголем од 0,7 и помал од 1,2, што е докажано од страна на Референтната Лабораторија на Заедницата дека изолатот на вирусот потекнува од атенуирана жива вакцина против Њукастелска болест, Агенцијата може да дозволи исклучоци од барањата пропишани во став (1) точки (а) до (ѓ) на овој член, под услов засегнатото одгледувалиште да е ставено под службен надзор најмалку 30 дена и:

– одредбите од член 5 став (2) точките (а), (б), (г), (д) и (ѓ) од овој правилник да се применети, и

– се применува забраната на движење на живината од одгледувалиштето освен доколку директно се превезува до кланица назначена од страна на Агенцијата.

(4) Во случај на примена на исклучокот од став (3) алинеја 2 на овој член, официјалниот ветеринар одговорен за кланицата треба да биде информиран за намерата за праќање живина за колење и веднаш по нејзиното пристигнување во кланицата, живината треба да се чува и да биде заклана одделно од останатата живина.

(5) Свежото месо од живината од став (4) на овој член треба да е обележано со здравствен печат согласно Законот за Безбедност на Храна^{*5}.

(6) Одредбите од став (4) на овој член може да бидат изменети земајќи го во предвид развојот на научните достигнувања во однос на вакцината против Њукастелската болест.

(7) Во случај на одгледувалишта кои се состојат од две или повеќе одделни јата, официјалниот ветеринар може, во согласност со критериумите пропишани согласно Законот за ветеринарно здравство^{*5}, да одобри исклучоци од барањата од став (1) на овој член, за здрави јата од одгледувалиштето кое е заразено, под услов официјалниот ветеринар да потврдил дека активностите спроведени на одгледувалиштето гарантираат дека јатата се комплетно одделени во однос на сместување, чување и исхрана, на начин кој оневозможува ширење на вирусот од едно на друго јато.

Член 7

Епизотиолошки испитувања

(1) Епизотиолошките испитувања се однесуваат на:

(а) временскиот период за кој постои веројатност Њукастелската болест дека била присутна на одгледувалиштето или во гулабарникот;

(б) можното потекло на Њукастелската болест на одгледувалиштето или гулабарникот и идентификување на други одгледувалишта или гулабарници во кои има живина, гулаби или други птици кои се чуваат во ограден простор кои е веројатно дека се заразени или контаминирани од истиот извор; и

(в) движењето на лица, живина, гулаби или други птици кои се чуваат во ограден простор или други животни, возила, јајца, месо и трупови и било кои алати или прибор или супстанција за кои е веројатно дека го пренеле вирусот на Њукастелската болест во или надвор од одгледувалиштето или гулабарникот.

Член 8

Службена контрола

(1) Кога официјалниот ветеринар има причина да се сомнева дека живината на одгледувалиштето е контаминирана како резултат на движење на луѓе, животни или на било кој друг начин, одгледувалиштата се ставаат под официјална контрола во согласност со став (2) од овој член.

(2) Официјалната контрола се спроведува со цел да се утврди било каков сомнеж за Њукастелска болест, да се утврди вкупниот број на живината и да се следи движењето на живината и, каде што е соодветно, да се превземат активностите предвидени во став (3) од овој член.

(3) Во случај кога одгледувалиштето е предмет на официјалната контрола од ставовите (1) и (2) на овој член, Агенцијата ќе забрани отстранување на живината од одгледувалиштето, освен кога е наменета за колење и се превезува, под службен надзор, директно до кланица. Пред превезувањето на живината во кланица, официјалниот ветеринар треба да спроведе клиничко испитување на живината за да го исклучи присуството на Њукастелската болест на одгледувалиштето. Забраната за движење од овој член се спроведува во период од 21 ден од датумот на можната последна контаминација. Во секоја случај, забраната за движење треба да се применува во период од најмалку седум дена.

(4) Доколку постојат поволни услови, Агенцијата може да ги ограничи мерките пропишани во овој член на дел од одгледувалиштето и на живината која се наоѓа на одгледувалиштето, под услов живината да е сместена, се чува и се храни сосема одделно и од друг персонал.

(5) Доколку официјалниот ветеринар има причина да се сомнева дека гулабите за натпревар или гулабите од било кој гулабарник се контаминирани со вирус на Њукастелската болест, тој ги превзема сите неопходни мерки со кои ќе обезбеди гулабарникот да е ставен под службен надзор, вклучувајќи и забрана на сите движења на гулаби за натпревар надвор од гулабарникот во период од 21 ден.

Член 9

Заштитни мерки

(1) Доколку дијагнозата на Њукастелската болест официјално се потврди кај живината, Агенцијата поставува заштитна зона со радиус од најмалку три километри околу заразеното одгледувалиште, која е дел од зоната под надзор со радиус од најмалку 10 километри. При утврдувањето на зоните треба да се земат во предвид географските, административните, еколошките и епизотиолошките фактори кои имаат влијание на ширењето на Њукастелската болест, како и надзор на одгледувалиштата.

(2) Во заштитната зона се применуваат следните мерки:

(а) идентификување на сите одгледувалишта во зоната кои имаат живина;

(б) повремени посети на сите одгледувалишта кои имаат живина, клиничко испитување на живината и доколку е потребно, земање примероци за лабораториско испитување. За направените посети треба да се води евиденција на посетите и да се чуваат резултатите од наодите;

(в) чување на живината во просториите каде престојуваат или на друго место каде што истата може да биде изолирана;

(г) употреба на соодветни средства за дезинфекција на влез и излез од одгледувалиштето;

(д) контролата на движење на лицата кои ракуваат со живина, трупови на живина и јајца како контрола на возила кои превезуваат живина, трупови и јајца во рамките на зоната;

(ѓ) транспортот на живина е забранет, со исклучок на транзит преку главните магистрала или железнички линии;

(е) забрана за преместување на живина и јајца за ведење од одгледувалиште на кое тие се чуваат освен доколку Агенцијата одобрила превоз;

– до кланица, на живината наменета за колење. Кланицата во која живината ќе биде превезена треба да биде на територијата на заразената област или, доколку тоа не е можно, до кланица надвор од заразената област, а која е назначена од страна на Агенцијата. На месото од живина се аплицира здравствен печат согласно Законот за безбедност на храна⁷;

– на едно-дневни пилиња или јарки до одгледувалиште во рамките на зоната под надзор во која нема друг вид живина. Во случај доколку во рамките на зоната под надзор нема одгледувалиште, Агенцијата може да дозволи превезување на еднодневни пилиња и јарки надвор од зоната под надзор а кои се под службена контрола согласно член 8 став (2) од овој правилник; и

– На јајца за ведење до инкубациска станица назначена од страна на надлежниот орган. Пред да бидат превезени, јајцата и нивните пакувања треба да се дезинфицираат.

(ж) забрана за отстранување или распространување на искористено течно или шталско ѓубриво од живина, без претходно овластување од страна на Агенцијата; и

(з) забрана за саеми, пазари, манифестации или други собирања на живина или други птици.

(3) Движењата на живината и јајцата за ведење од одгледувалиштата од став (2) точка (е) на овој член треба да бидат спроведени под директен службен надзор на официјалниот ветеринар. Движењата ќе бидат одобрени откако официјалниот ветеринар ќе спроведе инспекција на одгледувалиштето. Средствата за транспорт кои се користат треба да бидат чисти и дезинфицирани пред и по нивната употреба;

(4) Мерките спроведени во заштитните зони треба да продолжат да се применуваат најмалку 21 ден по извршеното прелиминарно чистење и дезинфекција на заразеното одгледувалиште, во согласност со член 11 од овој правилник. Заштитната зона треба да биде дел од зоната под надзор.

(5) Во зоните под надзор се применуваат следниве мерки:

(а) идентификување на сите одгледувалишта во рамките на зоната кои имаат живина;

(б) контрола на движењето на живината и јајцата за несење во рамките на зоната;

(в) забрана за движење на живина надвор од зоната во првите 15 дена, освен до кланица надвор од зоната под надзор, назначена од страна на Агенцијата. На месото од живина се аплицира здравствен печат согласно Законот за безбедност на храна⁷;

(г) забраната за движење на јајца за ведење надвор од зоната под надзор освен до инкубаторска станица назначена од страна на Агенцијата. Пред да бидат превезени, јајцата и нивните пакувања треба да се дезинфицираат;

(д) забрана за отстранување или распространување на искористени течно или шталско ѓубриво од живина, без претходно овластување од страна на Агенцијата;

(ѓ) забрана за саеми, пазари, манифестации или други собирања на живина или други птици; и

(е) покрај забраните за движење од точките (а) и (б) на овој став, неможе да се врши превоз на живина освен за превоз на живина по главните магистрала или железнички линии.

(6) Мерките спроведени во зоната под надзор треба да продолжат да се применуваат најмалку 30 дена по извршеното прелиминарно чистење и дезинфекција на заразеното одгледувалиште, во согласност со член 11 од овој Правилник.

(7) Доколку зоните опфаќаат територија на Република Македонија и на некоја од соседните држави, Агенцијата ќе оствари соработка со соседната држава заради воспоставување процедури во заштитната зона.

(8) Доколку епизоотиолошкото испитување спроведено согласно од член 7 од овој правилник потврдува дека појавата на жариште е поради инфекција каде што нема докази

за латерално ширење на болеста, големината и времетраењето на заштитните и зоните под надзор може да се намали со одлука на Агенцијата.

Член 10

Евидентирање на движење

Агенцијата треба да обезбеди:

1) дека се спроведени постапки кои овозможуваат следливост на јајцата, живината и птиците кои се чуваат во ограден простор;

2) сопственикот или одговорното лице на живина и/или гулаби за натпревар и/или птици кои се чуваат во ограден простор треба да испраќаат податоци до Агенцијата за живината и јајцата кои влегуваат или го напуштаат одгледувалиштето, како и за натпреварите или манифестациите во кои учествувале гулабите за натпревар; и

3) сите лица кои се вклучени во превоз или ставање во промет на живина, јајца, гулаби за натпревар и птици кои се чуваат во ограден простор треба да испраќаат детални податоци до Агенцијата за движењето на живината, јајцата, гулабите за натпревар и птици кои се чуваат во ограден простор кои тие ги превезувале или ставиле во промет.

Член 11

Чистење и дезинфекција

(1) Агенцијата треба да обезбеди:

(а) средствата за дезинфекција кои се користат како и нивната концентрација, да се одобрени;

(б) чистењето и дезинфекцијата се спроведуваат под надзор на официјален ветеринар, во согласност со:

1) упатствата дадени од страна на официјален ветеринар; и

2) постапките за чистење и дезинфекција на заразено одгледувалиште, дадени во став (2) од овој член.

(2) Прелиминарно чистење и дезинфекција се врши на следниов начин:

(а) по нештетно отстранување на труповите од живина, на деловите од просториите во кои била сместена живината и другите делови од други објекти, дворни површини контаминирани за време на колењето или при post-mortem испитувањата;

(б) секое ткиво од живината или јајцата кои може да ги контаминираат објектите, дворните површини, инструментите за работа и слично, треба внимателно да се собере и нештетно да се отстрани заедно со труповите; и

(в) средството за дезинфекција кое е користено во постапката треба да остане на исчистената и дезинфицираната површина најмалку 24 часа.

(3) Финално чистење и дезинфекција се врши на следниов начин:

(а) маснотиите и нечистотијата треба да се отстранат од сите површини со користење на средство за одмастување по што треба да се измијат со вода;

(б) по миењето со вода согласно точка (а) од овој став, површините треба повторно да се третираат со средство за дезинфекција;

(в) седум дена по третманот од точките (а) и (б) од овој став, просториите треба да се третираат со средство за одмастување, да се измијат со ладна вода, да се третираат со средство за дезинфекција и повторно да се измијат со вода; и

(г) искористеното течно и шталско ѓубриво треба да се третираат на начин кој ќе обезбеди целосно уништување на вирусот, при што може да се применат една или повеќе од следните методи:

– третман со горење или пареа на температура од 70 °C;

– закопување на длабочина доволна да спречи контакт со штетници и диви птици; и
– натрупување (со цел да се олесни ферментацијата) при што се покрива на начин со кој ќе се постигне температура од 20 °С и со кој ќе се спречи пристап на штетници и диви птици и така се остава да отстои во период од 42 дена.

Член 12

Земање примероци и тестирање

Собирањето примероци и лабораториското тестирање за откривање присуство на вирусот на Њукастелската болест треба да се спроведе во согласност со методите дадени во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Член 13

Агенцијата треба да обезбеди да се превземат сите неопходни мерки за информирање на јавноста во заштитните и зоните под надзор во однос на ограничувањата кои се на сила заради појава на сомнеж или кога е утврдена болеста.

Член 14

Национална референтна лабораторија

(1) Националната референтна лабораторија назначена за спроведување на испитувањата во однос на Њукастелската болест треба да:

(а) има простории и обучен персонал за утврдување на антиген и биолошка типизација на вирусот на Њукастелската болест и потврдување на резултатите добиени од ветеринарните лаборатории;

(б) спроведува тестирање на реагенсите кои се користат во регионалните лаборатории;
и

(в) врши тестирање на вакцините одобрени за профилактичка употреба во земјата или складирани за итна употреба во однос на нивната ефикасност, потенција и чистота.

(2) Националната референтна лабораторија од став (1) на овој член е одговорна за координирање на стандардите и дијагностичките методи кои се воведени во секоја лабораторија за дијагностицирање на Њукастелската болест во државата и тоа:

(а) може да ги снабдува ветеринарните лаборатории со дијагностички реагенси;

(б) го контролира квалитетот на сите дијагностички реагенси кои се користат во Република Македонија;

(в) спроведува поврмени компаративни тестирања;

(г) чува изолати на вирусот на Њукастелската болест од потврдени случаи во Република Македонија; и

(д) обезбедува да се потврдат позитивните резултати добиени во ветеринарните лаборатории.

(3) Националната референтна лабораторија од став (1) на овој член соработува со Референтната лабораторија на Заедницата.

(4) Директорот на Агенцијата може да пропише посебни правила за унифицирана примена на овој член по спроведената постапка од страна на Европската Комисија со која Комисијата е овластена да постапува за работи кои се однесуваат на Безбедност на храната и ветеринарната политика.

Член 15
Вакцинација

- (1) Агенцијата треба да обезбеди дека:
- (а) вакцинацијата против Њукастелската болест со одобрени вакцини се користи за профилактички цели или како дополнителна мерка на контролните мерки кои се спроведуваат при појава на болеста; и
 - (б) се користат само вакцини кои се одобрени за ставање во промет.
- (2) Директорот на Агенцијата може да пропише дополнителни критериуми за користење на вакцините против Њукастелска болест по постапка од страна на Европската Комисија со која Комисијата е овласена да постапува за работи кои се однесуваат на Безбедност на храната и ветеринарната политика.

Член 16
Известување за вакцинирање

- (1) Агенцијата треба да ја информира Европската Комисија доколку во Република Македонија се спроведува доброволна или задолжителна профилактичка вакцинација против Њукастелската болест.
- (2) Податоците од став (1) на овој член треба да содржат:
- (а) карактеристики и состав на вакцината која ќе се користи;
 - (б) постапки за надзор на дистрибуирање, складирањето и користењето на вакцините;
 - (в) вид и категории на живина кои може да бидат или кои се предмет на вакцинација;
 - (г) областите во кои може или ќе се спроведе вакцинацијата; и
 - (д) причините поради кои се спроведува вакцинацијата.
- (3) Агенцијата може да усвои и спроведе програма за вакцинација на гулаби за натпревар. Во тој случај, Агенцијата треба да ја информира Европската Комисија. Без оглед на таа програма, Агенцијата треба да обезбеди организаторите на трки и манифестации да ги превземаат неопходните мерки со кои само гулаби за натпревар кои се вакцинирани против Њукастелската болест, може да учествуваат на натпреварите и манифестациите.
- (4) Директорот на Агенцијата ги пропишува деталните правила за примена на овој член, особено во поглед на критериумите кои треба да се усвојат, како и отстапки кои може да се направат земајќи го во предвид здравствениот статус на државата по постапка од страна на Европската Комисија со која Комисијата е овласена да постапува за работи кои се однесуваат на Безбедност на храната и ветеринарната политика.

Член 17
Итна вакцинација

- (1) Во случај на потврда на појава на Њукастелската болест покрај контролните мерки од член 6 на овој правилник, Агенцијата ќе ги утврди областа и периодот во кои ќе спроведе брза и систематска вакцинација (итна вакцинација) на живината.
- (2) Итната вакцинација од став (1) на овој член се спроведува под официјална контрола на Агенцијата и врз засегнатите видови и категории живина.
- (3) Во случај да ја спроведе итната вакцинација од став (1) на овој член, Агенцијата ја информира Европската Комисија за состојбата со Њукастелската болест и програмата за итна вакцинација.

(4) Во случај на итна вакцинација на живината согласно став (1) на овој член, неможе да се врши вакцинација или повторна вакцинација на живината на одгледувалиштето кое е предмет на ограничувањата од член 5 на овој правилник.

(5) Во случај на итна вакцинација:

(а) живината треба да се вакцинира во најкус можен рок;

(б) живината која е изведена или пренесена на одгледувалиште во рамките на областа за вакцинација треба да се вакцинира ако претходно не била вакцинирана;

(в) забрането е движење на живината во рамките на областа за вакцинација со исклучок на:

– едно-дневни пилиња пренесени во одгледувалиште во рамките на областа на вакцинација каде што ќе бидат вакцинирани; и

– живина која се превезува директно до кланица каде веднаш треба да биде заклана. Доколку кланицата е лоцирана надвор од областа за вакцинација, движењето на живината треба да биде одобрено од страна на Агенцијата по спроведена инспекција на одгледувалиштето;

(6) Доколку вакцинацијата од став (5) точка (а) на на овој член е завршена, движењето надвор од областа за вакцинација може да се одобри за:

– едно-дневни пилиња наменети за производство на месо може да се превезат на одгледувалиште каде што ќе бидат вакцинирани; одгледувалиштето треба да биде под надзор се додека пренесената живина не се заколе;

– живина наменета за итно колење 21 ден по вакцинацијата; и

– јајцата за ведење кои потекнуваат од родителски јата вакцинирани најмалку 21 ден претходно; јајцата и нивните пакувања треба да бидат дезинфицирани пред движењето.

(7) Мерките од став (5) точка (б) и став (6) на овој член се применуваат во период од три месеци по завршување на вакцинацијата од став (1) на овој член.

(8) Периодот од став (7) на овој член во зависност од епизотиолошката состојба може да биде продолжен за дополнително еден или повеќе периоди од три месеци.

(9) По исклучок на став (5) точки (а) и (б) на овој член, Агенцијата може да из земе одредени јата кои се од особена научна важност од систематската вакцинација, доколку Агенцијата ги има превземено сите неопходни мерки со кои се обезбедува нивна здравствена заштита и врши повремени серолошки тестирања.

Член 18

(1) Во случај кога постои сомнеж дека гулабите писмоносци или птиците кои се чуваат во ограден простор, се инфицирани со Њукастелската болест, Агенцијата треба да започне постапка за утврдување на болеста или пријавување на болеста.

(2) Во случај на став (1) од овој член, официјалните ветеринари треба да земат соодветни примероци за лабораториско испитување.

(3) Веднаш по пријавување на сомнежот за присуство на Њукастелската болест, Агенцијата го става одгледувалиштето, или гулабарникот под официјален надзор и издава наредба за забрана за движење на гулаби или птици кои се чуваат во ограден простор или на предмети кои може да ја пренесат Њукастелската болест.

(4) Мерките од ставовите (1), (2) и (3) на овој член остануваат на сила до повлекувањето на забраната по претходно официјална потврда за отсуство на болеста.

Член 19

(1) Доколку официјално се потврди присуство на Њукастелска болест кај гулаби писмоносци или птици кои се чуваат во ограден простор, Агенцијата, *inter alia*, ќе нареди:

(а) примена на контролните мерки и мерките за искоренување на болеста од член 6 став (1) точки (а), (б), (д) и (ѓ) на гулаби писмоноски или птиците кои се чуваат во ограден простор, како и на гулабарниците кои се заразени со Њукастелска болест; или

(б) најмалку

– забрана за движење на гулабите или птиците кои се чуваат во ограден простор надвор од гулабарникот или одгледувалиштето најмалку 60 дена по отсуство на клиничките знаци на Њукастелска болест; и

– уништување или третирање на сите материјали или отпадоци за кои постои можност да бидат контаминирани, на начин со кој се обезбедува целосно уништување на вирусот на Њукастелската болест, како и целиот отпад кој се насобрал во текот на периодот од алинеја 1 од оваа точка; и

(в) епизоотиолошко испитување во согласност со член 7 на овој правилник.

(2) Заради правилна примена на одредбите од став (1) на овој член, Агенцијата доставува податоци до Европската Комисија за состојбата на болеста и за контролните мерки кои се применуваат, на образец даден во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Член 20

Планови за итни мерки

(1) Агенцијата треба да изготви план за итни мерки со кои се утврдуваат мерките кои ќе се превземаат во случај на појава на жариште на Њукастелската болест.

(2) Планот за итни мерки треба да обезбеди пристап до простории, опрема, персонал и сите други соодветни материјали неопходни за брзо и ефикасно искоренување на болеста. Планот треба да содржи точни податоци во однос на потребните вакцини кои Агенцијата ги смета за неопходни за спроведување на итна вакцинација.

(3) Планот за итни мерки треба да предвиди:

(а) центар за кризи на национално ниво, кој ќе ги координира контролните мерки во земјата;

(б) листа со локални центри за контрола на болести со соодветни простории за координација на мерките за контрола на болести на локално ниво;

(в) детални информации за персоналот кој е вклучен во спроведувањето на контролните мерки, нивните вештини и одговорности;

(г) постапка за навремено информирање на лицата или организациите кои се директно или индиректно вклучени во планот за итни мерки при појава на жариште од страна на секој локален центар за контрола на болеста;

(д) достапна опрема и материјали за правилно спроведување на мерките за контрола на болест;

(ѓ) детални упатства за активностите кои ќе бидат превземени во случај на сомнеж и појава на зараза или контаминација, вклучувајќи предлог-мерки за нештетно отстранување на труповите;

(е) програми за обука за одржување и подобрување на вештините за теренски и административни постапки;

(ж) дијагностички лаборатории кои имаат простории за post-mortem испитувања, неопходен капацитет за серолошки и хистолошки испитувања итн., кои се во состојба да вршат брзо дијагностицирање, како и постапки за брзо транспортирање на примероци; и

(з) детали за количеството вакцини за Њукастелската болест, во случај на примена на итна вакцинација;

(4) Плановите за итни мерки може да се менуваат или надополнуваат согласно епизоотиолошката состојба на болеста.

Член 21
Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 21-1969/1
7 јули 2011 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог 1

Барања за изнесување на јајца од одгледувалиште кое е предмет на барањата од член 5 став (2) точка (д) на овој правилник

Овластувањето издадено од страна на Агенцијата за транспорт на јајца од одгледувалиштето под сомнеж кое е предмет на одредбите пропишани во член 5 (2) (д) до објект одобрен за производство и преработка на производи од јајца во согласност со одредбите пропишани во Законот за безбедност на храна, (во понатамошниот текст: назначен објект) треба да ги исполнува следните услови:

- 1) Изнесување на јајца од одгледувалиште под сомнеж, е дозволено доколку:
 - (а) Јајцата ги исполнуваат одредбите пропишани во Законот за безбедност на храна;
 - б) се превезуваат директно од одгледувалиштето под сомнеж до назначениот објект. Секоја пратка пред нејзиното испраќање треба да биде запечатена од страна на официјалниот ветеринар надлежен за одгледувалиштето под сомнеж. Пратката треба да остане запечатена за време на транспортот до назначениот објект;
- 2) Официјалниот ветеринар надлежен за одгледувалиштето под сомнеж треба да го известат официјалниот ветеринар надлежен за назначениот објект за намерата да испраќа јајца во тој објект;
- 3) Официјалниот ветеринар оговорен за назначениот објект треба да обезбеди дека:
 - (а) јајцата од став (1) точка б) на овој Прилог од нивниот прием до нивната преработка се чуваат одвоено од другите јајца,;
 - (б) лушпите од тие јајца се третираат и се нештетно отстрането како Категорија 1 материјал во согласност со Законот за нус-производи од животинско потекло;
 - (в) материјалот за пакување, возилата кои се користат за транспорт на јајцата од став (1) б) на овој Прилог и сите простории со кои јајцата доаѓаат во контакт, се чистат и дезинфицираат на начин со кој целосно се уништува вирусот на Њукастелската болест;
 - (г) официјалниот ветеринар надлежен за одгледувалиштето под сомнеж, треба да биде информиран за сите пратки со преработени јајца.

Прилог 2

Дијагностички постапки за потврда и диференцијална дијагноза на Њукастелска болест

При дијагностицирање на Њукастелската болест треба да се применат постапките за изолација и карактеризација на вирусот на Њукастелска болест дадени во овој Прилог. Овие постапки во исто време ќе се сметаат како упатства кои треба да се применат за дијагностицирање на оваа болест.

Вирусот кој е одговорен за предизвикување на Њукастелска болест е прототип на вирус од фамилијата *Paramyxoviridae*. Во моментот постојат девет различни серолошки групи на птичји парамиксовируси, кои се утврдени од *PMV-1* до *PMV-9*. Сите вируси на Њукастелската болест се ставени во групата *PMV-1*.

Глава 1

Земање примероци и ракување со примероци

1) Примероци

Клоакален брис (или измет) и брис од грло од болни птици; измет или цревна содржина, мозочно ткиво, трахеа, бели дробови, црн дроб, слезина, како и други видливо заразени органи од неодамнешно угинати птици.

2) Припрема на примероци

Органите и ткивата од точка 1) може да подлежат на заеднички третман, но од особена важност е фекалните материјали да се третираат одделно. Брисовите треба да се сместат во соодветен антибиотски медиум за да се овозможи целосно потопување. Примероците од фекалии и органите треба да се хомогенизираат (во затворен блендер или со помош на ситен камен и стерилизиран песок) во антибиотски медиум и да бидат 10% - 20% суспензија во средината). Суспензиите треба да се остават на собна температура во период од околу два часа (или подолг период на 4°C) и потоа да се исчистат со центрифугирање (на пр.: 800 до 1000 двовреметраење од 10 минути).

3) Антибиотски медиум

Висококонцентрирани антибиотици се потребни за примероците од фекалии, а типична мешавина е: 10 000 единици/ml пеницилин, 10 mg/ml стрептомицин, 0,25 mg/ml гентамицин и 5 000 единици/ml микостатин во *форсфорен пуфрен раствор*. Овие нивоа може да се намалат до пет пати за брисовите од ткивата и грло. За контрола на организмите од фамилијата *Chlamydia* може да се додаде 50 mg/ml окситетрациклин. При подготовката на медиумот, многу е важно, да се провери рН вредноста и да се регулира на 7,0-7,4 по додавањето антибиотите.

Глава 2 Изолација на вирус

Изолација на вирусот на јајца со ембриони кај перната живина

Количина од 0,1- 0,2 ml прочистената течност треба да се инокуира во алантоинската шуплина на минимум четири јајца со ембриони од кокошки кои биле во инкубација 8 до 10 дена. Најдобро е јајцата да се земат од назначено патоген-слободни јата, во спротивно може да се земат и јајцата од јато за кое е утврдено дека не содржи антитела на вирусот против вирусот на Њукастелската болест. Инокулираните јајца се чуваат на температура од 37°C и се лампираат секој ден. Јајцата со мртви ембриони или ембриони кои умираат, или кои се испилуваат, како и сите останати јајца, шест дена по инокулацијата треба да се оладат на температура од 4°C, а алантоинската течност треба да се тестира на хемаглутинација. Доколку не се детектира хемаглутинација, горенаведената постапка се повторува со употреба на неразредена алантоинска/течност како инокулат.

Доколку се утврди хемаглутинацијата, со културата треба да се елиминира присуството на бактерии. Доколку има присуство на бактерии, течноста може да се исфилтрира низ 450nm филтер-мембрана, потоа се додаваат антибиотици и да се инокуира во јајцата со ембриони, согласно постапката неведена погоре.

Глава 3 Диференцијална дијагноза

1) Прелиминарна диференцијација

Сите хемаглутинациски вируси треба да се испратат до националната лабораторија од Член 9 став (2) на овој Правилник, со цел да се направи целосна идентификација, карактеризација и тестирања на патогеност на вирусите. Потребно е да се спроведат привремени контролни мерки за Њукастелската болест, со цел да се ограничи ширењето на вирусот што е можно поскоро, а регионалните лаборатории треба да се во можност да го идентификуваат вирусот на Њукастелската болест. Треба да се користат хемаглутинациски течности во инхибицијата на хемаглутинациски тест, како што е објаснето во Главите 5 и 6 на овој Прилог. Позитивна инхибиција од 1×10^4 , или повисока, специфичен поликлонален антисерум на титар во вирусот на Њукастелската болест, кој вообичаено изнесува 2^9 , може да послужи за првична идентификација, со што се овозможува воведување на привремени контролни мерки.

2) Потврдна идентификација

Националната лабораторија треба да направи целосна диференцијална дијагноза на секој хемаглутинациски агенс. Потврдувањето на вирусот на Њукастелска болест повторно се врши со инхибиција во хемаглутинациски инхибиторни тестови со моноспецифичен кокошкин антисерум. Тестовите за интрацеребралниот патоген индекс, како што е објаснето во Глава 7 од овој Прилог треба да се спроведат на сите позитивни изолати. Патогените индекси повисоки од 0,7 укажуваат на присуство на вирус, при што е потребно целосно спроведување на контролни мерки.

Најновите достигнувања од областа на типизацијата на вирусите на Њукастелска болест, особено техниката на моноклони на антителата, има овозможено групирање на соевите и изолатите. Достапни се некои моноклони антитела кои се специфични за видовите вакцини кои можат да се применат во едноставни хемаглутинациски инхибиторни тестови.

Бидејќи соевите на живи вакцини често може да бидат изолирани од живина од која биле земени примероци, очигледна е предноста за нивно брзо идентификување во националната лабораторија од Член 10 став (2) на овој Правилник. Овие моноклонски антитела треба да се добијат во референтната лабораторија на Заедницата како што е наведено во Член 3 став 2 (f) од овој Правилник и да се достават до националните лаборатории, со цел да се добие потврда за изолација на вакциналните вируси.

Националните лаборатории треба да ги испратат сите хемаглутинациски агенси во Референтната лабораторија на Заедницата.

3) Понатамошна типизација и карактеризација на изолати

Референтната лабораторија на Заедницата треба да ги добие сите хемаглутинациски вируси од националните лаборатории заради понатамошни антигенски и генетски студии за да се обезбеди подобро разбирање на епизоотиологијата на болеста(ите) во рамките на Заедницата преку постојан контакт со работењето и должностите на референтната лабораторија.

Глава 4

Брзи тестови за откривање на вирусот и антитела против Њукастелската болест

Краток опис на брзите тестови за детекција на вирусот на Њукастелската болест кај вакцинираните птици и детекција на антителата кај невакцинираните птици е даден подолу:

1) Откривање на вирусот на Њукастелската болест

Неколку брзи тестови за непосредна детекција на антиген на Њукастелската болест се применети во дијагноза на инфекци кај вакцинирани птици. Тестови кои најчесто се користат, до денес, се флуоресцентните тестови за антитела на лонгитудиналните секции на трахеа и пероксидаза тестови на антитела во мозокот. Нема причина за сомнение дека други директни тестови за детекција на антиген може да се применат при утврдување на вирусната инфекција на Њукастелска болест.

Недостаток на овие тестови е нивната непрактичност при испитување на сите потенцијални места за репликација на вирусот на Њукастелска болест кај вакцинираните птици. Затоа, на пример, отсуството на вирусот на трахеа не ја исклучува репликацијата на вирусот во цревата. Не се препорачува ниту една детекциска метода за рутинска употреба за дијагностицирање на Њукастелската болест, но сепак во специфични околности, ваквите тестови може да имаат корисна улога.

2) Детекција на антитела кај невакцинирани птици

Поголемиот број лаборатории вклучени во дијагностицирањето на Њукастелската болест ги применуваат хемаглутинациските инхибиторни тестови. Препораката за овие тестови за мерење на антителата против вирусот е дадена подолу. *ELISA* тестот може успешно да се употреби за детекција на антителата на вирусот. Се препорачува ако некоја регионална лабораторија сака да го примени Елиза тестот, тој треба да се следи од страна на националната надлежна лабораторија дадена во Член 9 став (2) од овој Правилник.

а) Примероци

Треба да се земат примероци крв од сите птици ако јатото е помало од 20 единици, за поголемите јатата се земаат примероци од 20 единици (на овој начин се добива 99% веројатност за детекција на најмалку еден позитивен серум, доколку 25% или повеќе птици од јатото се позитивни, независно од големината на јатото). Крвта треба да коагулира и да се извади серум за тестирање.

б) Испитување на антитела

Поединечните примероци од серумот треба да се тестираат со цел да се утврди нивната способност за инхибирање на хемаглутинацискиот антиген на вирусот на Њукастелска болест кај стандардните хемаглутинациски инхибиторни тестови, како што е дефинирано во Глава 6 на овој Прилог.

Се поставува прашање дали треба да се користат 4 или 8 хемаглутинациски единици за хемаглутинацискиот инхибиторен тест (во понатамшниот текст: *HI* тест). Се претпоставува дека и двата се валидни и дека изборот треба да го направат националните лаборатории. Меѓутоа, употребениот антиген ќе влијае врз нивото на позитивност на серумот. За 4 *HAIU*, позитивен серум е оној кој покажува титар од 2^4 или повисок, а за 8 *HAIU* позитивен серум се смета оној кој покажува титар од 2^3 или повисок.

Глава 5 Хемаглутинациски (*HA*) тест

Реагенси

- 1) Фосфатен солени раствор (во понатамошниот текст: *PBS*) (0,05 M) со pH вредност 7,0-7,4.
- 2) Црвените крвни зрнца (во понатамошниот текст: *RBC*) земени и собрани од најмалку три назначено патоген-слободни пилиња (во спротивно крв може да се земе од птиците кои редовно се следат и е утврдено дека немаат антитела против вирусот на Њукастелската болест) се ставаат во еднаков волумен на Алсеверов раствор. Пред употребата клетките треба да се исперат три пати во *PBS*. За овој тест се препорачува 1% суспензија во *PBS* (пакувана клетка v/v).
- 3) Како стандарден антиген се препорачува вирусот на Њукастелската болест од видот *Ulster 2C*.

Постапка

- а) 0,025 ml *PBS* се става во секој отвор на пластичната микротитарска плоча (треба да се користат вдлабнатини со V дно).
- б) Се става 0,025 ml суспензија од вирусот (т.е. алантоинска течност) во првата вдлабнатина.
- в) Се користи микротитратски раствор за да се направи двократен раствор (од 1:2 до 1:4096) од вирусот преку целата плоча.
- г) Се додава 0,025 ml на *PBS* во секоја вдлабнатина.
- д) Се додава 0,025 ml од 1% *RBC* во секоја вдлабнатина.
- ѓ) Се меша со лесно протресување и се става на температура од 4 °C.
- е) Плочите се читаат 30–40 минути подоцна кога контролите ќе се стабилизираат. Читањето се врши со наведнување на плочата, следејќи дали *RBC* истекуваат во вид на солза. Вдлабнатините кои не содржат хемаглутинација треба да течат со иста брзина како и контролните клетки кои немаат вирус.

- ж) титарот на хемаглутинацијата е највисокиот раствор кој предизвикува аглутинација на RBCRBC. Тоа разредување раствор може да се смета дека содржи една HA единица за хемаглутинација (HAU). Попрецизен метод за одредување на HA титарот е да се направи HA тест на присуство на вирусот од сличен однос на иницијалните раствори, на пример: 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 и т.н. Ова се препорачува за прецизна подготовка на антиген за хемаглутинациски инхибиторни тестови (описано во Глава 6 од овој Прилог).

Глава 6

Хемаглутинациски инхибициски (HI)тест

Реагенси (види Глава 5)

- (a) PBS
- (б) вирусна алантоинска течност растворена со PBS PBS кој содржи 4 или 8 HAU HAU на 0,025 ml.
- (в) 1% кокошкин RBCRBC.
- (г) Негативен контролен серум од кокошки.
- (д) Позитивен контролен серум.

Постапка

- (a) Раствор 0,025 ml се става во сите отвори на пластичниот микротитарски сад (со V вдлабнатини).
- (б) Се става 0,025 ml. серум во првата вдлабнатина на садот.
- (в) Се користи микротитарски раствор за да се направи двоен раствор на серум на целата плоча.
- (г) Се додава 0,025 ml растворена алантоиска течност флуид која содржи 4 или 8 HAU HAU.
- (д) Се меша со протресување и плочата се става на температура од 4°C најмалку 60 минути, или на собна температура најмалку 30 минути.
- (е) Се додава 0,025 ml 1% RBC на сите вдлабнатини.
- (е) Се меша со нежно протресување и се става на температура од 4°C.
- (ж) Плочите се читаат по 30-40 минути кога контролните RBC се стабилизираат. Читањето се врши со наведување на садот, следејќи дали постои истекување во вид на солза со иста брзина како контролните вдлабнатини кои содржат RBC(0,025ml) и RBC(0,05 ml).
- (з) Хемаглутинацискиот титарот е највисокото разредување на антисерум кој предизвикува целосна инхибиција на 4 или 8 единици од вирусот (хемаглутинациска титрација за да се потврди присуството на HAU, бараните HAU треба да бидат вклучени во секој тест).
- (с) Валидноста на резултатите зависи од добивањето титар, помал од 23 за 4 HAU, HAU или 22 за 8 HAU. Со негативен контролен серум и титар на едно разредување на познат титар од позитивен контролен серум.

Глава 7

Интрацеребрален патогенски индексен тест

1. Инфективна свежо-земена алантоинска течност (хемаглутинациски титарот мора да биде повисок од 2^4 во раствор 1:10 во стерилна стерилен изотоничен солен раствор (не смееат да се користат антители).
2. 0,05 ml од растворениот вирус се внесува интрацеребрално во секое од 10-те еднодневни полиња (т.е. 24 часа; 40 часа по испилувањето). Пилињата треба да се испилени од јајца добиени од назначено патогено-слободно јато.
3. Птиците се испитуваат во тек на осум дена, на интервали од 24 часа.
4. Секоја птица се оценува при секое набљудување: 0 = нормално; 1 = болна; 2 = мртва.
5. Индексот се пресметува според долунаведениот пример:

Клинички знаци	Ден по инокулација (број на птици)								Вкупно	Поени
	1	2	3	4	5	6	7	8		
нормални	10	4	0	0	0	0	0	0	14x0	= 0
болни	0	6	10	4	0	0	0	0	20x1	= 20
мртви	0	0	0	6	10	10	10	10	46x2	= 92
									Total = 112	

Индексот претставува добиени поени по птица при набљудување = $112/80 = 1,4$

Глава 8

Проценување на способност за коагулација

1. Најдобро е да се користи раствор од вирус за да се обезбеди присуство на оптимален број на наслаги на плочата. Доволен е десетократен раствор до 10^{-7} во PBS.
2. Се додаваат монослојни ембрионални клетки од пиле или соодветна клеточна линија (на пример Madin-Darby говедски бубрег) подготвени во петриеви плочи со дијаметар од 5 см.
3. 02 ml од секое разредување на вирусот се додава во двете петриеви чинии и се остава 30 минути вирусот да се абсорбира.
4. Потоа се мие три пати со PBS и заразените клетки се преливаат со соодветен медиум, кој содржи 1% w/v агар со или без 0,01 mg/ml трипсин. Многу е важно да не се додава серум на прелиениот медиум.
5. По 72 часа, инкубација на температура од 37°C на наслгите треба да бидат доволно големи за да бидат воочливи. Наслагите најдобро може да се видат со отстранувањето на прелиениот агар и со обојување на монослојните клетки со кристал виолет (0,5% w/v) во 25% v/v етанол.
6. Сите вируси треба да покажат лесно воочливи наслаги кога се инкубираат во присуство на трипсин во медиумот кој се прелива. Кога трипсинот е отсутен од прелиениот медиум, само вирулентните вируси за пилињата ќе предизвикаат наслаги.

ПРИЛОГ 3

Податоци за контрола на Њукастелска болест и контролни мерки кои се применуваат

- ГУЛАБИ ЗА НАТПРЕВАР
 - ПТИЦИ КОИ СЕ ЧУВААТ ВО ЗАТВОРЕН ПРОСТОР
- 1) Локација на:
 - Гулабарник
 - Одгледувалиште
 - 2) Име (имиња) и адреса (адреси) на сопственикот (сопствениците):
 - 3) Сомнеж на Њукастелска болест
 - (а) Дата:
 - (б) Причина:
 - (в) Број на:
 - гулаби кај кои имало сомнеж на болеста:
 - птици чувани во затворен простор:
 - 4) Потврда на жариште на Њукастелска болест
 - (а) Дата:
 - (б) Потврдено од:
 - (в) Клинички знаци забележани во време на потврдата на жариште:
 - 5) Статус во однос на вакцинација при постоење на сомнеж на болеста:
 - 6) Ограничување на движење изречено: ____ година
 - 7) Ограничување на движење суспендирано до: ____ година
 - 8) Број на јата сместени во радиус од еден километар од голубарникот на одгледувалиштето од точка 1:.....

- *¹ Поимите утврдени во Законот за ветеринарно здравство се предмет на усогласување со поимите пропишани во Директивата на Советот 2009/158/ЕК од 30 ноември 2009 година за условите за здравствена заштита на животните кои ја управуваат трговијата во Заедницата и увозите од трети земји на живина и јајца за ведење;
- *² Поимите утврдени во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, листа на трети земји од кои е одобрен увоз и транзит, формата и содржината на ветеринарно-здравствениот сертификат или други документи кои ја придружуваат пратката со живи животни, аквакултурата и производи од животинско потекло, како и начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло се предмет на усогласување со поимите пропишани во Директивата на Советот 2009/158/ЕК од 30 ноември 2009 година за условите за здравствена заштита на животните кои ја управуваат трговијата во Заедницата и увозите од трети земји на живина и јајца за ведење;
- *³ Референтна лабораторија на Заедницата е референтна лабораторија на Европската унија од Прилог V од Директивата на Советот 92/66/ЕЕЗ од 14 јули 1992 година со која се воведуваат мерките на Заедницата за контрола на Њукастелска болест;
- *⁴ Член 51 и Член 52 од Законот за безбедност на храна се усогласени со Член 6 од Директивата на Советот од 20 јуни 1989 година за хигиенските и здравствените проблеми кои влијаат на производството и ставањето во промет на производи од јајца (89/437/ЕЕЗ) која е отповикана со Директивата 2004/41/ЕК на Европскиот Парламент и Советот од 21 април 2004 година со која се отповикуваат одредени Директиви во однос на хигиена на храна и здравствени услови за производство и ставање во промет на одредени производи од животинско потекло наменети за исхрана на човекот и која ги надополнува Директивите на Советот 89/662/ЕЕЗ и 92/118/ЕЕЗ и Одлуката на Советот 95/408/ЕК;
- *⁵ Законот за безбедност на храна е предмет на усогласување со Директивата на Советот од 26 јуни 1991 година за условите за здравствена заштита на животните кои ја управуваат трговијата во рамките на Заедницата и увозот од трети земји на свежо месо од живина (91/494/ЕЕЗ) која е отповикана со Директивата 2004/41/ЕК на Европскиот Парламент и Советот од 21 април 2004 година со која се отповикуваат одредени Директиви во однос на хигиена на храна и здравствени услови за производство и ставање во промет на одредени производи од животинско потекло наменети за исхрана на човекот и која ги надополнува Директивите на Советот 89/662/ЕЕЗ и 92/118/ЕЕЗ и Одлуката на Советот 95/408/ЕК;
- *⁶ Законот за ветеринарно здравство е предмет на усогласување со член 25 од Директивата на Советот 92/66/ЕЕЗ од 14 јули 1992 година со која се воведуваат мерките на Заедницата за контрола на Њукастелската болест;
- *⁷ Законот за безбедност на храна е усогласен со член 5 став (1) од Директивата на Советот 91/494/ЕЕЗ од 26 јуни 1991 година за условите за здравствена заштита на животните кои се применуваат при трговија во рамките на Заедницата и увозот од трети земји на свежо месо од живина, а која е отповикана со Директивата 2004/41/ЕК на Европскиот Парламент и на Советот од 21 април 2004 година со која се отповикуваат одредени Директиви кои се однесуваат на хигиена на храна и здравствените услови за производство и ставање во промет на одредени производи од животинско потекло кои се наменети за исхрана на човекот и со која се изменуваат Директивите на Советот 89/662/ЕЕЗ и 92/118/ЕЕЗ и Одлуката на Советот 95/408/ЕК